

B. CÁC DẠNG TOÁN VÀ PHƯƠNG PHÁP GIẢI.

✎ **DẠNG 1. Nhận dạng conic và xác định tiêu điểm, đường chuẩn của các đường conic.**

1. Phương pháp giải.

- Để nhận dạng đường conic ta dựa vào tâm sai: đường conic có tâm sai $e < 1$ là elip; đường conic có tâm sai $e = 1$ là parabol; đường conic có tâm sai $e > 1$ là hypebol.
- Từ phương trình của đường conic ta xác định được dạng của nó từ đó xác định được tiêu điểm và đường chuẩn của nó.

2. Các ví dụ.

Ví dụ 1: Xác định tiêu điểm và đường chuẩn của các đường conic sau

a) $\frac{x^2}{5} + \frac{y^2}{4} = 1$ b) $\frac{x^2}{7} - \frac{y^2}{10} = 1$ c)

$y^2 = 18x$

Lời giải:

a) Dễ thấy đây là phương trình chính tắc của đường elip

Ta có $\begin{cases} a^2 = 5 \\ b^2 = 4 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a = \sqrt{5} \\ b = 2 \end{cases} \Rightarrow c^2 = a^2 - b^2 = 5 - 4 = 1$ do đó $c = 1$,

tâm sai $e = \frac{c}{a} = \frac{1}{\sqrt{5}}$

Vậy ta có tiêu điểm là $F_1(-1; 0)$ tương ứng có đường chuẩn có phương

trình là $x + \frac{\sqrt{5}}{1} = 0$ hay $x + 5 = 0$ và tiêu điểm là $F_2(1; 0)$ tương ứng

có đường chuẩn có phương trình là $x - \frac{\sqrt{5}}{1} = 0$ hay $x - 5 = 0$.

b) Đây là phương trình chính tắc của đường hypebol

Ta có $\begin{cases} a^2 = 7 \\ b^2 = 10 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a = \sqrt{7} \\ b = \sqrt{10} \end{cases} \Rightarrow c^2 = a^2 + b^2 = 17$ do đó $c = \sqrt{17}$,

tâm sai $e = \frac{c}{a} = \sqrt{\frac{17}{7}}$

Vậy ta có tiêu điểm là $F_1 -\sqrt{17};0$ tương ứng có đường chuẩn có

phương trình là $x + \frac{\sqrt{7}}{\sqrt{17}} = 0$ hay $x + \frac{7}{\sqrt{17}} = 0$ và tiêu điểm là

$F_2 \sqrt{17};0$ tương ứng có đường chuẩn có phương trình là $x - \frac{\sqrt{7}}{\sqrt{17}} = 0$

hay $x - \frac{7}{\sqrt{17}} = 0$.

c) Đây là phương trình chính tắc của parabol

Ta có $2p = 18 \Rightarrow p = 9$

Vậy tiêu điểm là $F\left(\frac{9}{2};0\right)$, đường chuẩn có phương trình là $x + \frac{9}{2} = 0$.

Ví dụ 2: Cho conic có tiêu điểm $F -1;1$, đi qua điểm $M 1;1$ và đường chuẩn $\Delta : 3x + 4y - 5 = 0$. Conic này là elip, hypebol hay là parabol?

Lời giải:

Ta có $MF = 2$, $d M;\Delta = \frac{|3 + 4 - 5|}{\sqrt{3^2 + 4^2}} = \frac{2}{5}$

Suy ra $\frac{MF}{d M;\Delta} = 5 > 1$ suy ra đây là elip

3. Bài tập luyện tập.

Bài 3.137: Xác định tiêu điểm và đường chuẩn của các đường conic sau

a) $\frac{x^2}{5} - \frac{y^2}{4} = 1$ b) $\frac{x^2}{10} + \frac{y^2}{3} = 1$ c)

$y^2 = 8x$

Bài 3.138. Cho conic có tiêu điểm $F 1;1$, đi qua điểm $M 1;3$ và đường chuẩn $\Delta : 3x - 4y - 5 = 0$. Conic này là elip, hypebol hay là parabol?

Bài 3.139. Cho conic có tiêu điểm $F 1;2$, đi qua điểm $M 0;1$ và đường chuẩn $\Delta : x - y - 1 = 0$. Conic này là elip, hypebol hay là parabol?